Elke donderdag Wat is lezenswaardig deze week?

Weekbladen

Aan tafel

Stiekeme suikerklontjes, voedselporno en de horizon voorbij de pizza.

Er wordt tegenwoordig wat afgegeten, in de weekbladen – en daar niet alleen natuurlijk. Het lezen van artikelen en columns over eten nam woensdag meer tijd in beslag dan pakweg de lunch.

Alleen buitenlandmagazine **360** gaat niet aan tafel. De lezers krijgen onder meer een gevarieerd en omvangrijk dossier voorgeschoteld over extreemrechts in Europa en een fraaie fotoserie uit Mexico.

Elsevier raadt ons dringend aan te stoppen met het eten van suiker en koolhydraten. Snoep, gebak, koekjes, wit brood, witte rijst, aardappelen, pasta, patat, frisdrank en pannenkoeken mogen voortaan nog maar een 'paar keer per jaar' worden gegeten. Jammer genoeg wordt aan talloze producten suiker toegevoegd. 'De Nederlander eet zo tien tot vijftien stiekeme suikerklontjes per dag.'

Bier en melk mogen een keer per week, evenals volkorenbrood. Geluk bij een ongeluk: het is toegestaan elke dag twee glazen wijn te drinken. Een blokje kaas erbij is ook geen probleem.

Ter relativering en geruststelling is er gelukkig, in **Vrij Nederland**, Beatrijs Ritsema. In haar rubriek 'Doen en laten' schrijft ze dat de collectieve fascinatie voor voedsel zich over twee sporen beweegt. Aan de ene kant zien we de 'afdeling voedselporno' voor de gourmets. 'Zij zingen de lof van het goede leven.'

Op het andere spoor – zie het omslagverhaal in *Elsevier* – heerst angst. 'Hier is men bang voor zijn gezondheid en voor dikte.'

Ritsema concludeert dat alle diëten die werken met categorische voedseluitsluitingen, rookgordijnen opwerpen. 'Ze geven mensen het idee dat het er iets toe doet wat ze wel en niet eten. Maar dat maakt niets uit. Alles is goed, zolang het gevarieerd en vooral weinig is.' Het is koren op de molen van de voedselscepticus.

Elders in *Vrij Nederland* vinden we een twintig pagina's tellend dossier over, jawel, kookboeken. De verklaring is dat koken 'bijna een soort zingeving' is geworden. 'Koken is hip en mannelijk ook, of althans niet meer alleen vrouwelijk. Koken is cool.'

Dat is de reden dat er veertig kookboeken worden gerecenseerd en een vrouw, Jonah Freud, wordt geïnterviewd die in Amsterdam een kookboekenwinkel heeft. Voor toekomstige receptenschrijvers heeft ze een goede tip: 'Je moet het zo opschrijven dat iedere malloot het begrijpt.'

De Groene Amsterdammer blijft niet achter en plaatst een ingekorte versie van de Socrateslezing van hoogleraar Louise Fresco over eetpatronen en genetica. 'Voorbij de pizza of de lokale keuken ligt een heel andere horizon: die van producten met volledig nieuwe eigenschappen (…), mede afkomstig van soorten die we nu niet eten zoals algen, insecten en mogelijk ook schimmels en bacteriën.'

Het nagerecht wordt opgediend in *Elsevier*, door chef-kok Ron Blaauw. Waarschijnlijk omdat koken zo cool is, heeft iedereen tegenwoordig maar een mening. 'Zompig', vond onlangs een gast de korst van een saucijzenbroodje.

'Daar word ik weleens gek van. Ze zeggen dat we zestien miljoen bondscoaches hebben, maar we hebben evenveel culinaire experts. We zijn een soort aangeschoten wild geworden.'

Smakelijk eten.

Paul Onkenhout

Leven

INTERVIEWS EX-ASIELZOEKERS

Vijftig BN'ers ontmoetten in 2002 evenzoveel vluchtelingen om het asielprobleem een gezicht te geven. Tien jaar later zagen zij elkaar weer. Hoe gaat het nu met ze?

Door **Aimée Kiene**

Vlucht naar voren

Mirjam Bekker-Stoop was tien jaar geleden de initiatiefnemer en coördinator van *50 ontmoetingen*, een project waarbij vijftig bekende Nederlanders (onder wie: Connie Palmen, Freek de Jonge, Hanneke Groenteman, Loes Luca, Monique Klemann) vijftig asielzoekers ontmoetten. Die ontmoetingen werden vastgelegd door bekende fotografen en verschenen samen met de verhalen van de BN'ers in een boek, om zo het asielprobleem een gezicht te geven. Tien jaar later vroeg Bekker-Stoop zich af: hoe zou het met de asielzoekers gaan? Dat resulteerde in *50 ontmoetingen, tien jaar later.*

'Twaalf jaar geleden had ik mijn vader aan de telefoon, die met de mannen van de Lions Club op een sociaal-maatschappelijk uitje ging naar het asielzoekerscentrum Schalkhaar in Overijssel. Dat was een jolige boel, maar toen hij me 's avonds terugbelde, was zijn stemming helemaal omgeslagen. In dat centrum, op een voormalig militair terrein, zaten 700 mensen van 64 nationaliteiten op een kluitje. Mijn vader was helemaal kapot van wat hij had gezien.

Dat zette mij aan het denken over mijn eigen beeld van asielzoekers. Dat was voornamelijk gevormd door de media en bleek nogal beperkt. Ik herinner me berichten als: 'asielzoekers jatten was van de lijn'. Het was de tijd van Pim Fortuyn en de stemming over buitenlanders was negatief. Het migratiebeleid was toen een belangrijk discussiepunt in de politiek, het moest allemaal strenger. Maar ik dacht: over welke mensen hebben we het nu eigenlijk? Wie zijn ze, wat is hun verhaal?

Zo ontstond het idee om bekende gezichten met asielzoekers in gesprek laten gaan, want dat spreekt meteen een grote groep mensen aan. We dachten eerst aan vijf BN'ers, maar het werden er al snel vijftig, voor een nog groter bereik. Niet wetende wat we ons op de hals haalden, qua organisatie. We organiseerden ontmoetingen tussen de BN'ers en asielzoekers in alle fasen van de procedure: asielzoekers die net binnen waren; die al heel lang wachtten op uitsluitsel; die uitgeprocedeerd waren; die een status hadden gekregen en probeerden te integreren in Nederland. Vijftig professionele fotografen gingen mee en maakten van hen een portret.

De meeste ontmoetingen waren in asielzoekerscentra. Daar werd je niet vrolijk van, dat weet ik nog goed. Ik herinner me de timide sfeer, veel asielzoekers zaten al jaren in de opvang. Het wachten had hun emoties volledig uitgehold. Ik herinner me de onzekerheid en de afhankelijkheid van de overheid, van advocaten, van hulpverleners. Intelligente mensen die in hun land van herkomst een goede baan hadden, konden hier niet meedoen. Dat gevoel van niet nuttig zijn, vaak jarenlang, dat stompte mensen zo af. Hoewel we de verhalen vertelden zonder oordeel, herinner ik me de soms grote willekeur van het systeem. Vader en zoon mochten niet blijven, moeder en dochter wel, die verhalen kwamen veel voor.

> 'Ongeacht waar iemand vandaan komt; niemand verlaat voor zijn plezier zijn geboortegrond. En toch wordt er nog steeds ongenuanceerd over vluchtelingen gesproken'

De vijftig ontmoetingen zijn gebundeld in een boek en zijn gebruikt voor een tentoonstelling die het hele land is doorgereisd. Naar schatting zijn toen ruim 3 miljoen mensen in aanraking gekomen met het project.

Het project is later nog gebruikt op middelbare scholen, een theatergroep heeft er een stuk over gemaakt. Maar langzamerhand verdween het naar de achtergrond. De foto's van de tentoonstelling stonden tien jaar ergens achter in het tuinhuis te verstoffen, toen ik een telefoontje kreeg van Reineke Schermer van de Stichting DOEN – een goededoelenorganisatie die een grote bijdrage had geleverd aan het project. Ze vroeg: hoe zou het met onze asielzoekers gaan? Dat vond ik een interessante vraag. Hun verhalen – tien jaar later – zouden een prachtig beeld kunnen geven van het fenomeen asiel in Nederland.

Maar waar te beginnen? Inmiddels waren mensen uitgewezen en terug naar het land van herkomst, ze waren herenigd met hun gezin in andere Europese landen of hadden een status gekregen en probeerden ergens in Nederland een leven op te bouwen. De zoektocht was moeilijk. We hebben met de hulp van VluchtelingenWerk en het COA (Centraal Orgaan opvang Asielzoekers, *red.*) mensen kunnen vinden en hebben aangeklopt bij de IND (Immigratie- en Naturalisatiedienst, *red.*), het Rode Kruis en zelfs bij het tv-programma *Spoorloos*. Maar zonder familierelaties krijg je geen gegevens uit het land van herkomst. Uiteindelijk hebben we veel gehad aan sociale media als Facebook en LinkedIn. Die waren ons redmiddel. We hebben lang gezocht en kregen ook weigeringen. Er waren vluchtelingen die zich schaamden voor hun omstandigheden, die bang waren voor represailles uit het land van herkomst of die gewoon niet meer geconfronteerd wilden worden met hun verleden. Uiteindelijk hebben we 29 van de 50 asielzoekers teruggevonden en 23 van hen herenigd met hun BN'er en fotograaf.

Het asielbeleid is, tot mijn spijt, nog altijd een urgent onderwerp. Het probleem lijkt kleiner door de strengere wetgeving en de kortere procedures, maar voor mijn gevoel is het er niet humaner op geworden. Ongeacht waar iemand vandaan komt, en of je wordt bestempeld als politiek of economisch vluchteling; niemand verlaat voor zijn plezier zijn geboortegrond. En toch wordt er nog steeds ongenuanceerd over vluchtelingen gesproken. Het gaat over een probleem, een last, en nog steeds niet over mensen. Dat blijft mijn grote motivatie; ik hoop dat de persoonlijke verhalen van onze vluchtelingen de soms harde werkelijkheid van tien jaar asiel in Nederland kunnen laten doordringen, en een aanzet kunnen vormen tot een menselijkere benadering.'

↬ Lees verder op pagina V16